

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO RZESZOWSKIEGO

RZESZÓW, DNIA 1-GO SIERPNIA 1946 ROKU

T R E Ś Ć:

I. Część — (Urzędowa):

- Poz. 92. Komunikat Min. Oświaty w sprawie dowodów rozliczeń stołówek i kosztów podróży służbowych.
- Poz. 93. Rozporządzenie Min. Oświaty z dnia 10 Maja 1946 r. w sprawie czasowego przekazania niektórych kompetencji Kuratorom Okręgów Szkolnych.
- Poz. 94. Okólnik Nr 26 — Ministerstwa Oświaty z dnia 10-go maja 1946 r. w sprawie nadzoru nad działalnością powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i w szkolnictwie dla dorosłych.
- Poz. 95. Okólnik Nr 25 — Min. Oświaty z dnia 15 maja 1946 r. w sprawie egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego bez uprawnień szkół państwowych.
- Poz. 96. Rozporządzenie Min. Oświaty z dnia 11 maja 1946 r. o zatrudnieniu w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli osób nie posiadających przepisanych kwalifikacji zawodowych.
- Poz. 97. Komunikat Min. Oświaty w sprawie orzeczeń organizacyjnych dla internatów.
- Poz. 98. Rozporządzenie Min. Oświaty z dnia 23 maja 1946 r. o nadawaniu prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym, zakładom kształcenia nauczycieli, oraz szkołom zawodowym typu zasadniczego uprawnień szkół państwowych.
- Poz. 99. Tymczasowy regulamin przyznawania stypendiów państwowych w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli na r. szk. 1946/47.
- Poz. 100. Instrukcja z dnia 16 maja 1946 r. o organizacji roku szkolnego 1946/47 w zakresie kształcenia wychowawczyń przedszkoli.
- Poz. 101. Komunikat Min. Oświaty z dnia 1 czerwca 1946 r. w sprawie zmiany regulaminu przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.
- Poz. 102. Zarządzenie Min. Oświaty z dnia 20 maja 1946 r. w sprawie zmiany zarządzenia Min. WR i OP z dnia 12 kwietnia 1938 r. o regulaminie przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.
- Poz. 103. Zarządzenie Min. Oświaty z dnia 4 lipca 1946 r. w sprawie zmiany instrukcji planu kształcenia wychowawczyń przedszkoli i ustalenia wzoru zaświadczeń Państw. Kursów dla wychowawczyń przedszkoli (zał. wzór zaświadczenia).
- Poz. 104. Zarządzenie Min. Oświaty z dnia 27 czerwca 1946 r. w sprawie kształcenia się czynnych niekwalifikowanych nauczycieli na poziomie gimnazjalnym,
- Poz. 105. Komunikat Min. Oświaty w sprawie opodatkowania gospodarstw szkół rolniczych.
- Poz. 106. Rozporządzenie Min. Oświaty z dnia 1 lipca 1946 r. w sprawie organizacji gimnazjów ogólnokształcących i zawodowych w okresie przejściowym.
- Poz. 107. Komunikat Min. Oświaty z dnia 9 lipca 1946 r. w sprawie wynagrodzenia za prace dodatkowe dyrektorów i nauczycieli zakładów kształcenia nauczycieli.
- Poz. 108. Komunikat Kuratorium O. S. Rzeszowskiego o siedzibach Rejonowych Komisji dla niekwalifikowanych nauczycieli.

II. Część — (Nieurzędowa):

Świder Franciszek: Drużyna harcerska na terenie szkoły.

III. Część — (Różne):

Wydawnictwa Księgarni Stefana Kamińskiego w Krakowie.
Wydawnictwa P. Z. W. S.

92.

K o m u n i k a t

Min. Oświaty w sprawie dowodów rozliczeń stołówek i kosztów podróży służbowych.

W związku z pismem jednego z Kuratoriów Okręgów Szkolnych w powyższej sprawie, Ministerstwo Oświaty wyjaśniło pismem z dnia 29. IV 1946 r. Nr I. F. — 1364/46, co następuje:

I. Kredyty przewidziane w § 2 odpowiednich działów i rozdziałów na koszty wyżywienia pracowników państwowych przeznaczone są zasadniczo na zakup produktów żywnościowych dla stołówek. W tych wypadkach jednak, gdzie stołówki nie zostały z różnych powodów zorganizowane, bądź też pracownik nie korzysta ze stołówki, można wypłacać pracownikom przypadającą na niego miesięczną kwotę na podstawie oddzielnych list płatniczych.

W wypadku asygnowania odpowiednich sum stołówkom, obsługującym pracowników, winny one przedkładać oryginalne rachunki i kwity, usprawiedliwiające wydatki.

II. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41 z dnia 8 października 1945 r. poz. 288) przewiduje podróż służbową i delegację służbową.

Sprawę należności za podróże służbowe regulują §§ 10, 14 i 16 wyżej cytowanego rozporządzenia. W wypadku podróży służbowej pracownikowi przysługują diety w pełnej wysokości za cały okres podróży (§ 10). W wypadku delegacji służbowej zgodnie z § 21 wypłaca się całe diety przez pierwsze 2 tygodnie, licząc od dnia następującego po dniu przybycia na miejsca delegacji, przez następne 6 tygodni diety zmniejszone o 30 proc., a po upływie tego czasu — zmniejszone o 40 proc. W myśl § 49 wyżej cytowanego rozporządzenia o należnościach za podróże służbowe każdy rachunek kosztów podróży służbowych musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej, lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków lokomocji.

III. Koszty noclegów w hotelach winny być pokrywane z diet i żadnych dodatkowych wydatków na ten cel pokrywać nie wolno.

(Nr IF — 1364/46)

93.

R o z p o r z á d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 10 maja 1946 r. (Nr IP — 4901/46)

w sprawie czasowego przekazania niektórych kompetencji Kuratorom Okręgów Szkolnych.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych w brzmieniu ustalonym art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przekazuje się Kuratorom Okręgów Szkolnych kompetencje Ministra, przewidziane w art. 7 pkt. a ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) — do przyjmowania do służby nauczycielskiej kandydatów, którzy ukończyli 40 lat życia i bezpośrednio przedtem nie pracowali w szkolnictwie lub nie pozostawali w służbie państwowej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1946 r. i traci swoją moc obowiązującą z dniem 30 września 1947 r.

Minister Oświaty:
(—) Cz. Wycech

O k ó l n i k N r 26

Ministra Oświaty z dnia 10 maja 1946 r. (III HS — 1114/46)

w sprawie nadzoru nad działalnością powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i w szkolnictwie dla dorosłych.

W związku z okólnikiem Nr 8 z dnia 17 stycznia 1946 r. w sprawie spółdzielni uczniowskich (Dz. Urz. Min. Nr 1, poz. 21) oraz instrukcją z dnia 17 stycznia 1946 r. działalności powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i w szkolnictwie dla dorosłych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 12) zachodzi potrzeba uzgodnienia pracy, dotyczącej otwierania, prowadzenia i instruowania szkolnych spółdzielni uczniowskich. W tym celu Ministerstwo uważa za wskazane:

Powierzenie jednemu z wizytatorów kuratorskich nadzoru nad działalnością powiatowych instruktorów wychowania spółdzielczego, oraz

nawiązanie przez wizytatora kontrolującego pracę instruktora wychowania spółdzielczego stałego kontaktu ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego i Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni R. P. dotyczącego szkolnych spółdzielni uczniowskich.

Pożądanym jest również, aby wizytator kontrolujący pracę powiatowych instruktorów wychowania spółdzielczego, przysyłał do dnia 31. VIII każdego roku sprawozdanie pisemne ze swej działalności do Ministerstwa.

Sprawozdanie wizytatora kontrolującego pracę instruktorów wychowania spółdzielczego powinno opierać się na zbadaniu:

- a) czy instruktor wychowania spółdzielczego opracował i uzgodnił z inspektorem szkolnym roczny plan pracy z podziałem na okresy;
- b) czy składane są przez instruktora wychowania spółdzielczego miesięczne sprawozdania z wykonanej pracy w Inspektoracie Szkolnym;
- c) czy instruktor wychowania spółdzielczego jest w kontakcie ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego i Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni R. P. odnośnie spółdzielni uczniowskich w szkołach. W sprawozdaniu tym należy również umieścić własne spostrzeżenia wizytatora, dotyczące całokształtu pracy powiatowych instruktorów wychowania spółdzielczego.

Minister Oświaty:
(—) Cz. Wycech

O k ó l n i k N r 25

Min. Oświaty z dnia 15 maja 1946 r. (II Sr. — 2276/46)

w sprawie egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego bez uprawnień szkół państwowych.

W związku z wysuniętymi zapytaniami odnośnie postanowień zarządzenia z dnia 18 kwietnia 1946 r. Nr II Sr — 1907/46 w sprawie ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego *) Ministerstwo wyjaśnia, że we wszystkich gimnazjach ogólnokształcących bez uprawnień szkół państwowych należy przeprowadzić egzamin ukończenia gimnazjum, obejmujący egzaminy piśmienne i ustne z języka polskiego i matematyki, określone p. 4 i 5 okólnika Nr 21 z dnia 18 kwietnia 1946 r. (II Sr — 1699/46). **)

Dyrektor Departamentu
W. Schayer

*) Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 3, poz. 82.

**) Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 3, poz. 89.

R o z p o r z ą d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 11 maja 1946 r. (Nr. II Sr-2189/46)

o zatrudnieniu w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli osób nie posiadających przepisanych kwalifikacji zawodowych.

Na podstawie art. 4 dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. R. P. z r. 1946 Nr. 2. poz. 9) zarządzam na czas do 29 stycznia 1952 r., co następuje:

§ 1. Osoby, które przed 1 września 1939 r. otrzymały stopień magistra filozofii (względnie inne równoważne świadectwo, uprawniające według odnośnych przepisów do zgłoszenia się do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich), były dopuszczone do tego egzaminu, a nie zdały go w okresie wojny i mają co najmniej roczną dostateczną pracę nauczycielską, uznaje się za posiadające przepisane kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli.

§ 2. Osoby, które posiadają stopień magistra filozofii, względnie inne równoważne studia wyższe, i posiadają co najmniej 2-letnią dostateczną pracę nauczycielską, uznaje się za posiadające przepisane kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli.

§ 3. Osoby, które posiadają niżej wymienione warunki, mogą być do dnia 29 stycznia 1952 r. zatrudnione w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli, a mianowicie:

a) osoby już zatrudnione w szkołach średnich ogólnokształcących lub w zakładach kształcenia nauczycieli, posiadające w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia co najmniej 30 lat życia i świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej lub zakładu kształcenia nauczycieli,

b) wszystkie inne osoby, dopuszczone do nauczania osobnym zezwoleniem Ministra Oświaty.

§ 4. Osoby wymienione w § 3 — z wyjątkiem osób uczących ćwiczeń cielesnych, rysunku, śpiewu z muzyką i zajęć praktycznych — uzyskują kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli po 3-letniej pracy nauczycielskiej w szkole średniej ogólnokształcącej lub zakładzie kształcenia nauczycieli, uznanej co najmniej za dostateczną, i zdaniu egzaminu uproszczonego na zasadach, ustalonych rozporządzeniem Ministra Oświaty.

§ 5. Wszystkie osoby, wymienione w § 1, § 2 i § 3, otrzymują dyplomy do nauczania od odnośnej Komisji Egzaminów Państwowych na Nauczycieli Szkół Średnich, przy czym osoby te wnoszą podania do Ministerstwa Oświaty drogą służbową.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia z ważnością od 1 maja 1946 r.

Minister Oświaty

(—) Wycech

K o m u n i k a t

Ministerstwa Oświaty Nr II Sr — 1698/46 r.

w sprawie orzeczeń organizacyjnych dla internatów.

W myśl postanowień § 2 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 19 lutego 1946 r. w sprawie internatów przy państwowych szkołach średnich (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 1, poz. 10) Ministerstwo poleciło nadesłać do dnia 10 czerwca 1946 r. wnioski w sprawie orzeczeń organizacyjnych dla internatów przy państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli.

Przed sporządzeniem wniosków Kuratoria winny zbadać stronę prawną tych internatów, których właściciel nie był dotąd wyraźnie określony i zająć wyraźne stanowisko, czy dany internat będzie prowadzony przez szkołę, czy też przez instytucję społeczną, posiadającą osobowość prawną, np. za internat państwowy nie może być uważany taki zakład, który korzysta z urządzeń, należących do zgromadzenia zakonnego bądź instytucji społecznej, w ręku w których spoczywa strona gospodarcza,

a tylko nadzór nad młodzieżą sprawują nauczyciele szkoły państwowej. Za szkolny internat państwowy może być uznany tylko taki zakład, w którym cały personel w myśl p. 2 statutu załączonego do wyżej cytowanego zarządzenia Ministra Oświaty — powołany jest przez władze szkolne i cała administracja prowadzona jest na podstawie tegoż statutu.

Przy projektowaniu sieci internatów przy szkołach państwowych, Kuratoria muszą mieć dokładne dane o liczbie miejsc w czynnych już bursach, utrzymywanych przez samorządy lub instytucje w poszczególnych ośrodkach, lub też będących w stanie organizacji lub projektowanych, żeby skoordynować wysiłki inicjatywy społecznej i władz państwowych. Im rzadsza jest sieć danego typu szkół (np. zawodowych typu licealnego), tym potrzebniejsze są przy nich internaty. Przy każdym państwowym zakładzie kształcenia nauczycieli winien być z reguły internat, jak również nie powinno być powiatu, w którym nie byłoby internatu przy szkole państwowej średniej lub bursy dla młodzieży utrzymywanej przez instytucje społeczne.

Internaty z liczbą mniejszą, niż 50 wychowanków, są zbyt kosztowne ze względu na administrację i nadzór wychowawczy, dlatego też statut przewiduje w tych wypadkach możliwość przyjmowania uczniów i z innych szkół danej miejscowości; nie należy również organizować zbyt dużych internatów, skupiających setki młodzieży, gdyż przybierają one charakter koszar i powodują trudności wychowawcze oraz komplikują administrację. Dotychczasowa praktyka wykazała, że najbardziej celowe jest skupienie w internacie od 50 — 100 wychowanków; ma się rozumieć, że od norm tych mogą być odchylenia ze względu na charakter zakładu lub warunki lokalne i urządzenia techniczne w internatach.

Wnioski organizacyjne mogą dotyczyć tylko tych internatów, które były w bieżącym roku szkolnym wizytowane przez Kuratorium i w których wychowankowie mogą mieć zapewnione choć minimalne warunki kulturalnego bytowania. Przy okazji Ministerstwo zaznacza, że poczynione są starania celem uzyskania z UNRRA pomocy w urządzeniu internatów, ale większe sumy na ten cel nie są przewidziane w preliminarzu budżetu Ministerstwa na bieżący okres budżetowy.

We wniosku o wydanie orzeczenia organizacyjnego należy wymienić: 1) dokładną nazwę szkoły, 2) liczbę ogólną młodzieży w szkole z podziałem na płeć, 3) liczbę młodzieży zamiejscowej (chłopców i dziewcząt), 4) na ilu wychowanków (chłopców i dziewcząt) internat jest przeznaczony.

Wnioski dla każdego rodzaju szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli winny być sporządzone przez odpowiednie wydziały Kuratorium, a następnie uzgodnione.

Dla całego okręgu należy sporządzić i nadesłać wykaz miejscowości (powiatami), w których są bursy dla młodzieży uczącej się w szkołach średnich. W wykazie należy uwzględnić 1) nazwę instytucji utrzymującej bursę, 2) dla jakiej młodzieży jest przeznaczona, 3) na ilu chłopców jest obliczona (chłopców, dziewcząt).

R o z p o r z ą d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 23 maja 1946 r. (Nr II Sr. — 2424/46)

o nadawaniu prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym, zakładom kształcenia nauczycieli oraz szkołom zawodowym typu zasadniczego uprawnień szkół państwowych.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33; poz. 343) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uprawnienia państwowych gimnazjów i liceów ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli oraz gimnazjów i liceów zawodowych, przewidzianych w art. 20, 27, 29, 31, 37, 40 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389), mogą być nadawane prywatnym gimnazjom, liceom oraz zakładom kształcenia nauczycieli, zorganizowanym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 2. Prywatna szkoła (gimnazjum, liceum lub zakład kształcenia nauczycieli) może uzyskać prawa szkół państwowych aż do odwołania lub na pewien ograniczony okres czasu.

§ 3. Uczniowie danej szkoły, która uzyskała prawa, otrzymują świadectwa z poszczególnych klas oraz świadectwa ukończenia szkoły równoznaczne z odpowiednimi świadectwami szkół państwowych i na tych samych warunkach, jak w analogicznych szkołach państwowych.

§ 4 Nadanie szkole prywatnej praw szkół państwowych aż do odwołania uzależnia się od następujących warunków:

- a) szkoła winna odpowiadać potrzebom społecznym i państwowym na danym terenie w zakresie oświaty i wychowania,
- b) program, poziom i wyniki nauczania winny odpowiadać programowi, poziomowi i wynikom nauczania w szkole państwowej,
- c) w pracy wychowawczej szkoła winna dorównywać pod względem kierunku wychowawczego, intensywności i metod pracy wychowawczej — poziomowi osiąganemu w szkołach państwowych,
- d) szkoła winna posiadać własnego dyrektora i większość nauczycieli związanych liczbą godzin i pracą z daną szkołą,
- e) szkoła winna posiadać odpowiednie pomieszczenie i urządzenia, dostateczną liczbę pomocy naukowych, bibliotekę oraz potrzebne pracownie,
- f) szkoła winna przestrzegać przepisów obowiązujących w szkołach państwowych w zakresie przyjmowania i klasyfikowania uczniów,
- g) szkoła winna uwzględniać zwolnienia od opłat młodzieży niezamożnej, w szczególności sieroty po żołnierzach Wojska Polskiego, zabitych i wywiezionych przez okupanta, dzieci niezamożnych robotników, włościan i inteligencji pracującej, przyjmując za najniższą liczbę zwolnień 5 proc. ogólnej liczby uczniów w szkole.

§ 5. Szkoła, która wprawdzie odpowiada warunkom wymienionym pod literą a), f), g) § 4, lecz nie czyni w całej pełni zadość warunkom, wymienionym w tymże paragrafie pod lit. b), c), d), e) może uzyskać prawa szkół państwowych na pewien ograniczony okres czasu.

§ 6. Uprawnienia szkół państwowych nadaje szkole prywatnej Minister Oświaty na wniosek Kuratora Okręgu Szkolnego.

§ 7. Prawa szkół państwowych, nadane aż do odwołania, względnie na pewien ograniczony okres czasu, mogą być w każdej chwili cofnięte, o ile szkoła naruszy w sposób zasadniczy jeden z warunków uzasadniających posiadanie tych praw.

§ 8. Szkoła prywatna z uprawnieniami szkół państwowych na świadectwach szkolnych umieszcza klauzulę: „Rozporządzeniem z dnia Nr. Minister Oświaty nadał na okres uprawnienia szkół państwowych“.

§ 9. W stosunku do szkół prywatnych, które miały nadane uprawnienia na pewien ograniczony okres czasu, Kuratoria występują z nowymi wnioskami do Ministerstwa w terminie do 15 kwietnia tego roku szkolnego, z końcem którego uprawnienia te wygasają. Również w powyższym terminie Kuratoria wystąpią z wnioskami w sprawie szkół, które dotychczas nie miały uprawnień szkół państwowych.

W stosunku do szkół, którym przyznano prawa szkół państwowych aż do odwołania, należy występować z nowymi wnioskami, zasadniczo też w terminie do 15 kwietnia i to jedynie w przypadku takiej zmiany w ocenie szkoły, która by uzasadniała zmianę decyzji o nadaniu danej szkole uprawnień szkół państwowych.

Rozważania sprawy nadania praw w terminach innych nastąpić może tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach.

Wnioski Kuratoriów, o których mowa wyżej, powinny być oparte na możliwie wyczerpujących poczynionych w czasie wizytacji, inspekcji i innych spostrzeżeniach, dostatecznie konkretnych i obiektywnych i opracowane według załączonego wzoru w 2 egz.; do wniosków dołączyć należy sprawozdania wizytacyjne lub ich odpisy, ewentualnie inne rzeczowe materiały.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1946 r. Równocześnie tracą moc przepisy wydane w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem: rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 grudnia 1936 r. o nadawaniu prywatnym gimnazjom ogólnokształcącym uprawnień gimnazjów państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215) oraz zarządzenie Ministra Oświaty z dnia 19 marca 1945 r. o nadawaniu prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym, zakładom kształcenia nauczycieli oraz szkołom zawodowym typu zasadniczego uprawnień szkół państwowych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 3).

Minister Oświaty
(—) Cz. Wycech

Tymczasowy regulamin

przyznawania stypendiów państwowych w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli na rok szkolny 1946/47.

Załącznik do pisma Ministerstwa
Oświaty Nr. II. Sr-3824/46.

Z początkiem roku szkolnego Dyrekcja Szkoły zawiadamia uczniów i rodziców o wakujących stypendiach i wyznacza termin składania podań.

Podania o przyznanie stypendiów wnosi opieka domowa ucznia do Dyrekcji Szkoły. Uczniowie mający powyżej 18 lat wieku mogą wnosić podania sami (w wyjątkowych wypadkach mogą to czynić i uczniowie młodsi).

W podaniu winien być wskazany dokładnie stan materialny i rodzinny prawnych opiekunów ucznia (zawód główny i poboczny ojca i matki, wysokość zarobków, liczba, wiek i zajęcia rodzeństwa ucznia i inne okoliczności skłaniające do ubiegania się o stypendium).

Jeżeli stan materialny i rodzinny ucznia nie jest znany szkole, może zażądać ona zaświadczeń organów opieki społecznej samorządu gminnego o stanie zamożności.

Wszystkie wniesione podania referuje na specjalnie zwołanym posiedzeniu Rady Pedagogicznej Dyrektor Szkoły lub wyznaczeni przez niego referenci.

Stypendium pełne lub częściowe przyznaje Rada Pedagogiczna.

Dyrektor Szkoły podaje do wiadomości Rady Pedagogicznej wysokość ogólnej sumy przeznaczonej miesięcznie na stypendia dla uczniów zakładu, oraz wysokość pełnego stypendium dla uczniów korzystających z internatu państwowego. Za wysokość **pełnego stypendium dla ucznia korzystającego z internatu państwowego** uznaje się wysokość normalnej opłaty za utrzymanie w internacie określonej przez Radę Opiekunów internatu (patrz. Dz. U. M. O. Nr. 1. poz. 10 z 1946 r.). Wysokość takiego stypendium nie może przekraczać 1000 zł miesięcznie.

Wysokość pełnego stypendium dla ucznia nie korzystającego z państwowego internatu wynosi 500 zł miesięcznie.

Uczniowie korzystający już z pomocy społecznej lub państwowej nie mogą otrzymać pełnego stypendium.

Rada Pedagogiczna dokonuje wyboru stypendystów i określa wysokość stypendium przyznanego poszczególnemu uczniowi. Za maksymalną wysokość uznaje się pełne stypendium.

Przy wyborze kandydatów Rada Pedagogiczna winna wziąć pod uwagę zarówno:

- a) zdolności, charakter i postępy ucznia, jak i
- b) stan zamożności rodziców lub prawnych opiekunów ucznia, oraz stosunki rodzinne ucznia (liczba i wiek rodzeństwa).

Uczniowie niezdolni i nie wykazujący dostatecznych postępów nie mogą korzystać ze stypendiów państwowych bez względu na ich stan materialny i rodzinny.

Ponieważ od 1. IX. 1946 r. państwowe internaty w myśl założeń statutu ogłoszonego w Dz. U. M. O. Nr. 1. poz. 10 z 1946 r. prowadzić będą samowystarczającą gospodarkę i nie będą korzystać z zasiłków państwowych dla udzielania zniżek niezamożnej młodzieży, przeto Rada Pedagogiczna powinna w pierwszej mierze przyznać stypendia (przy równych innych warunkach) tej młodzieży, która w roku 1945/46 korzystała ze zniżek w internacie.

Stypendia płatne są przez 10 miesięcy (wrzesień—czerwiec) i stypendystom korzystającym z internatów wypłacane są za pośrednictwem Zarządu Internatu.

(U w a g a: w myśl p. 5. statutu internatu przy państwowych szkołach średnich uczniowie wnoszą za utrzymanie w internacie normalną opłatę, którą pokrywają całkowicie lub częściowo z otrzymanych stypendiów).

Stypendyści zakładów kształcenia nauczycieli składają piśmienną deklarację w myśl okólnika Ministerstwa z dnia 23 listopada 1945 r. Nr. II. KN 2573/45.

O decyzji Rady Pedagogicznej w sprawie przyznania stypendium Dyrekcja Szkoły powiadamia bezwzględnie ogół uczniów zakładu.

Listę wszystkich kandydatów (załatwionych przychylnie lub odmownie) przedkłada Dyrekcja do zatwierdzenia Kuratorium O. S.

Lista powinna zawierać następujące rubryki: nazwisko, imię, klasa, wiek ucznia, zawód rodziców, krótką charakterystykę stanu materialnego i rodzinnego kandydata, decyzję Rady Pedagogicznej, wysokość przyznanego stypendium i uwagi.

Lista winna być doręczona Kuratorium w nieprzekraczalnym terminie do dnia 28 września.

Jeżeli w ciągu 3 tygodni od chwili doręczenia listy do Kuratorium, szkoła nie otrzyma odpowiedzi, listę należy uważać za zatwierdzoną.

Jeżeli zaś Kuratorium nie zatwierdzi przyznanego już przez Radę Pedagogiczną stypendium, Dyrekcja winna wstrzymać wypłatę następnych rat. Kwoty wpłacone w międzyczasie zwrotowi nie podlegają.

W razie złych postępów w nauce lub złego sprawowania się stypendium może być wstrzymane w ciągu roku szkolnego uchwałą Rady Pedagogicznej, jeżeli po uprzednim ostrzeżeniu i zawiadomieniu o tym opieki domowej ucznia nie nastąpiła poprawa w ciągu okresu szkolnego.

W wyjątkowych wypadkach Rada Pedagogiczna może pozbawić ucznia stypendium bez uprzedniego ostrzeżenia, o czym powinno być powiadomione Kuratorium.

Stypendium może być cofnięte w razie stwierdzenia, że podane przy ubieganiu się o stypendium dane o stanie materialnym i rodzinnym ucznia nie odpowiadają rzeczywistości.

W razie zwolnienia stypendium w ciągu roku Rada Pedagogiczna wybiera nowego kandydata.

100.

I n s t r u k c j a

z dnia 16. maja 1946 r. (Nr. 2294/46)

o organizacji roku szkolnego 1946/47 w zakresie kształcenia wychowawczyń przedszkoli.

1. W sprawie przyjmowania uczennic do seminariów dla wychowawczyń przedszkoli obowiązują nadal przepisy, zawarte w zarządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dn. 12 kwietnia 1938 r. Nr. II S-3139/38 o regulaminie przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. r. 1938 Nr. 4, poz. 88) ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Min. Oświaty z dnia 20 maja 1946 r. Nr. II KN 2306/46.
2. Przy każdym seminarium dla wychowawczyń przedszkoli należy w r. szkolnym 1946/47 zorganizować przedszkole jako przedszkole ćwiczeń.
3. W roku szkolnym 1946/47 należy nadal organizować 8-tygodniowe kursy wprowadzające i 1½ roczne kursy dla niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli w myśl instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia 19 października 1945 r. w sprawie planu kształcenia wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 6 poz. 255).
4. Obok powyższych kursów należy dla kandydatek na wychowawczynie przedszkoli w wieku od 18—30 lat życia, mogących się wykazać świadectwem ukończenia co najmniej 7 klas szkoły powszechnej zorganizować przy istniejących seminariach 2-letnie ciągi skróconego seminarium o ustroju semestralnym (4 semestry, realizujące program czteroletniego seminarium) z programem, organizacją i regulaminem przyjmowania obowiązującymi w normalnych seminariach dla wychowawczyń przedszkoli.
5. Poza tym należy przy organizowaniu roku szk. 1946/47 w seminariach i na kursach dla wychowawczyń przedszkoli zastosować się do postanowień ogólnych, zawartych w §§ 12, 13 i 14 Instrukcji o organizacji roku szkolnego 1946/47 w zakresie kształcenia nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. Ośw. z r. 1946 Nr. 5, poz. 138).

Za Ministra Oświaty
Br. Biedowicz
Podsekretarz Stanu

101.

K o m u n i k a t

Ministerstwa Oświaty z dnia 1 czerwca 1946 r. Nr. II KN-2305/46

w sprawie zmiany regulaminu przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.

W załączeniu przesyła się zarządzenie Ministra Oświaty z dnia 20 maja 1946 r. Nr. II KN-2305/45 w sprawie zmiany zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 12. kwietnia 1938 r. o regulaminie

przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4 poz. 88), celem zastosowania przy tegorocznych wpisach.

Dyrektor Departamentu
(—) W. Schayer

102.

Z a r z ą d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 20 maja 1946 r. Nr. II. KN-2305/46

w sprawie zmiany zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 12. kwietnia 1938 r. o regulaminie przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 88).

§ 1. W regulaminie przyjmowania uczennic do państwowego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli, wprowadzonego zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 12. kwietnia 1938 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 88), wprowadza się zmiany następujące:

1. W § 2 ust. 1 zamiast wyrazów: „ukończą co najmniej lat 13, a nie przekroczą lat 17“ wprowadza się wyrazy: „ukończą lat 14, a nie przekroczą lat 18“,

2. W § 4 ust. 2 zamiast wyrazów: „dla kandydatek do klasy I. w zakresie wiadomości programu drugiego szczebla szkoły powszechnej“ wprowadza się wyrazy: „z zakresu 7 klas szkoły powszechnej“.

3. W § 6 skreśla się punkt c.

4. W § 22 skreśla się cały ustęp 2.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. czerwca 1946 r.

Minister
(—) Wycech

103.

Z a r z ą d z e n i e

Ministerstwa Oświaty z dnia 4 lipca 1946 r. Nr. II KN-3373/46

w sprawie zmiany instrukcji planu kształcenia wychowawczyń przedszkoli i ustalenia wzoru zaświadczeń Państwowych Kursów dla wychowawczyń przedszkoli.

W instrukcji z dnia 19 października 1945 r. w sprawie planu kształcenia wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 6 poz. 255) w rozdziale I ostatni ustęp punktu 2 otrzymuje następujące brzmienie: „Po ukończeniu kursu i odbyciu przepisanej 12 rocznej praktyki w przedszkolu, absolwentki kursu zdają egzamin końcowy według regulaminu egzaminu końcowego w seminariach ochroniarskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. 1929 r. Nr. 13, poz. 186)*.

Równocześnie podaje się do wiadomości wzór zaświadczenia z ukończenia 1½ rocznego kursu dla wychowawczyń przedszkoli.

Dyrektor Departamentu
(—) W. Schayer

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO

Państwowy Kurs dla wychowawczyń przedszkoli

Z a ś w i a d c z e n i e

Nr.

Obywatelka ur. dnia 19 . . . r.

w powiatu województwa

po ukończeniu kursu wprowadzającego w zagadnienia wychowania przedszkolnego w roku 194 . . .

i odbyciu 3-miesięcznej przepisanej praktyki w przedszkolu uczęszczała na półtoraroczny państwowy

Kurs dla wychowawczyń przedszkoli w zorganizowany na postawie

Instrukcji Ministra Oświaty z dnia 19 października 1945 r. Nr. II WP-1963/45 (Dz. Urz. M. O.

Nr. 6, poz. 255) i ukończyła go z wynikiem ogólnym

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do przystąpienia do egzaminu końcowego w zakresie seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.

Członkowie Rady Pedagogicznej:

pieczęć

Kierowniczka Kursu:

104.

Z a r z ą d z e n i e

Ministerstwa Oświaty z dnia 27 czerwca 1946 r. Nr. II KN-2332/46

*w sprawie kształcenia się czynnych niekwalifikowanych nauczycieli na poziomie gimnazjalnym.***KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO POZNAŃSKIEGO
w P o z n a n i u***Na pismo z dnia 11 maja 1946 r. Nr. II KN-18229/46*

Biorąc pod uwagę trudne warunki, w jakich kształcą się czynni niekwalifikowani nauczyciele szkół powszechnych, Ministerstwo nie widzi przeszkód, aby Kuratorium zezwoliło nauczycielom, posiadającym wykształcenie mniejsze niż gimnazjalne, na składanie egzaminów w zakresie gimnazjum przedmiotami w wybranych przez tych nauczycieli terminach.

Dyrektor Departamentu
(—) *W. Schayer*

do wiadomości.

Z. p. Dyrektora Departamentu
(—) *J. Dryjański*
Naczelnik Wydziału

105.

K o m u n i k a t*Ministerstwa Oświaty w sprawie opodatkowania gospodarstw szkół rolniczych.*

Na pismo Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego z dnia 20 lutego 1946 r. Nr. 2396/III/46 Ministerstwo Oświaty wyjaśnia, że w sprawie wymiaru i poboru podatku gruntowego obowiązują postanowienia dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4. XI. 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 593) ze zmianami, wprowadzonymi dekretem z dnia 13. IV. 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73).

W myśl postanowienia art. 2 punkt 5 powołanego wyżej dekretu z dnia 4. XI. 1936 r. wolne są od podatku gruntowego grunty użytkowane przez publiczne szkoły powszechne, oraz grunty użytkowane wyłącznie w celach naukowych, lub doświadczalnych przez szkoły rolnicze i instytucje naukowe lub przez należące do instytucji publiczno-prawnych zakłady doświadczalne.

Ostatnio cytowany przepis nie został ani uchylony, ani też zmieniony dekretem z dnia 13. IV. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73).

w. z. Dyrektora Departamentu
(—) *Mgr. Józef Wójcik*
Naczelnik Wydziału

106.

R o z p o r z ą d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 1 lipca 1946 r. (III OK — 1658/46)

w sprawie organizacji gimnazjów ogólnokształcących i zawodowych w okresie przejściowym.

Na podstawie art. 1. dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 9 z roku 1946) zarządzam, co następuje:

§ 1. W gimnazjach ogólnokształcących i czteroletnich zawodowych skraca się na okres przejściowy czas nauki do lat trzech z oparciem na podbudowie programowej 7 kl. szkoły powszechnej.

§ 2. Absolwenci 7-klasowej szkoły powszechnej będą przyjmowani do klasy I-ej 3-letnich gimnazjów ogólnokształcących i zawodowych.

§ 3. Dotychczasowe 4-letnie gimnazja zawodowe, oparte na podbudowie programowej 7-miu klas szkoły powszechnej, jak: gimnazja tkactwa maszynowego, farbiarsko-wykończalnicze, przedziałnicze, dziewiarskie, graficzne oraz budowlane zachowują w roku szkolnym 1946/47 dotychczasową organizację oraz warunki przyjmowania kandydatów.

§ 4 Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

K o m u n i k a t

Ministerstwa Oświaty z dnia 9 lipca 1946 r. Nr. I. P. — 7616/46.

w sprawie wynagrodzenia za prace dodatkowe dyrektorów i nauczycieli zakładów kształcenia nauczycieli.

W związku ze wzmożoną pracą zakładów kształcenia nauczycieli wobec pilnych potrzeb szkolnictwa powszechnego w zakresie uzupełnienia brakujących kadr nauczycielskich oraz z uwagi na dodatkowe prace personelu tych zakładów w dziedzinie kształcenia kandydatów do stanu nauczycielskiego na trzy i sześciomiesięcznych wstępnych kursach pedagogicznych oraz dokształcania nauczycieli niekwalifikowanych postanawiam na okres przejściowy co następuje:

Dyrektorzy i nauczyciele zakładów kształcenia nauczycieli za czynności, związane z pracą szkolnictwa powszechnego a w szczególności za:

- 1) nadzór nad szkołami ćwiczeń przy zakładach kształcenia nauczycieli,
- 2) nadzór nad kursami pedagogicznymi dla kandydatów na nauczycieli, organizowanymi przez inspektorów szkolnych.
- 3) nadzór i instruowanie w pracy czynnych kwalifikowanych i niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych,

otrzymują dodatkowe wynagrodzenie, płatne z działu 3, rozdz. 2 § 1. budżetu w wysokości:

- a) dyrektorzy — jak za 25 godzin nadliczbowych,
- b) nauczyciele — jak za 20 godzin nadliczbowych — według stawek określonych w pkt. 3 § 4 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 19. IX. 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr. 5, poz. 208).

Powyżej ustalone wynagrodzenie należy wypłacać od dnia 1 sierpnia 1946 r. aż do odwołania z tym jednakże zastrzeżeniem, że ogólna suma wydatków z tym związanych musi się bezwzględnie pomieścić w przekazanych Kuratorium kredytach w dziale 3, rozdz. 2, § 1 budżetu.

Minister Oświaty
(—) Cz. Wycech

K u r a t o r i u m
Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego
w Rzeszowie
L. 12784/KN 46.

w Rzeszowie, dn. 19. VII. 1946 r.

Dodatkowe wynagrodzenie dla nauczycieli Zakładów K. N.

Kuratorium podaje do wiadomości powyższe zarządzenie Ministerstwa z tym, że dodatkowe wynagrodzenia będą realizowane na podstawie osobnych list obejmujących dyrektora i wszystkich własnych nauczycieli zakładu.

Naczelnik Oddziału K. N.
(—) Stanisław Dworski

K o m u n i k a t

Kuratorium O. S. Rzeszowskiego

o siedzibach Rejonowych Komisji dla niekwalifikowanych nauczycieli.

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 14 września 1945 r. Nr. II K N 1006/45 w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli (Dziennik Urzędowy Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego Nr. 1 poz. 3) Kuratorium powołało do życia na terenie Okręgu 5 Rejonowych Komisji, a to:

- 1) 2) przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Brzozowie i Krośnie dla niekwalifikowanych nauczycieli z cenzusem gimnazjalnym;
- 3) 4) przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Przemyśle i Gorlicach dla niekwalifikowanych nauczycieli bez cenzusu gimnazjalnego;
- 5) przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Rzeszowie dla niekwalifikowanych nauczycieli z cenzusem licealnym.

Nacz. Oddz. K. N.
St. Dworski

ŚWIDER FRANCISZEK

Drużyna harcerska na terenie szkoły

W okresie powojennym daje się zauważyć w szkołach średnich i powszechnych, zwłaszcza na wsi, wielki pęd do organizowania harcerskich drużyn męskich i żeńskich. Organizatorzy w swym zapale niejednokrotnie nie oglądają się na obowiązujące w tej dziedzinie przepisy, przystępują do pracy harcerskiej bez należytego przygotowania, co ujemnie odbija się na samej pracy. Dzięki takiemu podejściu do harcerstwa powstają drużyny harcerskie, które bardzo często tylko z imienia są harcerskimi.

Dla zorientowania nauczycielstwa w najogólniejszych zarysach w warunkach powstawania drużyn harcerzy (i harcerek) i ich pracy, a tym samym dla zapobieżenia na przyszłość niewłaściwemu organizowaniu drużyn pozwolę sobie wypowiedzieć parę uwag na ten temat.

Drużyna harcerska, jej cele, sposób organizowania :

Na terenie szkoły najmniejszą harcerską jednostką organizacyjną, gospodarczą i wychowawczą jest drużyna harcerzy wzgl. harcerek. Celem jej istnienia i pracy jest : a) „wychowanie metodami harcerskimi dzielnych, prawych i dobrych do poświęceń ludzi w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego“, b) „przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby dla Państwa Polskiego, opartej na Jego umiłowaniu i żołnierskiej gotowości do Jego obrony, bezinteresowności, karności obywatelskiej i honorze“. (Statut Z. H. P.).

Drużyna harcerska powstaje z inicjatywy władz harcerskich lub samej młodzieży wzgl. jej rodziców, środowiska, szkoły lub innej instytucji. Zezwolenia na jej założenie udziela Komenda Chorągwi Harcerzy (dla chłopców) lub Harcerek (dla dziewcząt). Otrzymał je może osoba dająca gwarancję należytego wypełnienia przyjętego na siebie obowiązku oraz poprowadzenia nowo założonej drużyny aż do czasu zamianowania drużynowego (wej), posiadającego pełne kwalifikacje do prowadzenia drużyny. Zezwolenia udziela Komenda Chorągwi po ustaleniu kierownictwa drużyny i przekazaniu instrukcji organizacyjnej, a także po uprzednim porozumieniu się za pośrednictwem Komendy Hufca z dyrekcją (kierownictwem) szkoły.

Bez uzyskania zgody właściwej Komendy Chorągwi nie należy przystępować do organizowania drużyny.

Nowo założona drużyna pracuje w ciągu trzech miesięcy w charakterze drużyny próbnej. W tym czasie musi ona wypełnić pewne warunki, aby mogła uzyskać charakter drużyny harcerskiej. Jej drużynowy musi pogłębiać stale swoje kwalifikacje, brać udział w przeszkoleniu na kursie drużynowych, członkowie zaś muszą przygotować się do zdobycia najniższego stopnia harcerskiego „młodzika“, u dziewcząt „ochotniczki“. Drużyna jako jednostka organizacyjna musi wykazać w tym czasie żywotność w pracy wewnętrznej, stosować tzw. system zastępowy i mieć ustalony skład zastępowych, wywiązywać się ze wszystkich zobowiązań organizacyjnych. Jeżeli drużyna odpowie tym wszystkim warunkom, wtedy uzyskuje kategorię drużyny harcerskiej. Okres próbny może być przedłużony przez władze harcerskie.

Nazwa drużyny, ich rodzaje i członkowie :

Każda drużyna posiada swą nazwę, w skład której wchodzi liczba kolejna drużyny, miejscowość oraz nazwisko patrona, np. „III Drużyna Harcerzy im. T. Kościuszki w Rzeszowie“. Patronem drużyny może być bohater narodowy lub wielki człowiek z przeszłości i czasów współczesnych. Jest on dla członków drużyny wzorem ich życia i postępowania.

Istnieją różne rodzaje drużyn harcerskich. Ze względu na płeć mamy drużyny męskie i żeńskie (koedukacji nie ma !), ze względu na teren rozróżniamy drużyny wiejskie i miejskie. Poza tym ze względu na skład członków rozróżniamy drużyny : a) szkolne, obejmujące młodzież jednej szkoły, b) międzyszkolne, zawierające młodzież kilku szkół, c) pozaszkolne, złożone z młodzieży nie uczęszczającej do szkoły. Zależnie od specjalności technicznej, uprawianej przez całe drużyny, rozróżniamy drużyny lotnicze, żeglarskie i t.p. Istnieją również drużyny specjalne, obejmujące młodzież ociemniałą, moralnie zaniedbaną, sanatoryjną itp.

Drużyna przeciętna liczy 30—40 członków. Zdarzają się także drużyny mniej liczne (najmniej 16 osób), czasem zaś liczące powyżej 40 członków.

Członkiem drużyny może zostać z własnej woli chłopiec lub dziewczyna w wieku od 11 do 16 lat. Młodzież starsza może także należeć do drużyny, jeżeli pełni powierzone funkcje harcerskie, np. drużynowy.

wego, przyboczego, zastępowego, sekretarza. Przyjęcie do drużyny chłopca lub dziewczyny może nastąpić za uprzednim zezwoleniem rodziców lub opiekunów. Młodzież szkolna musi posiadać ponadto zezwolenie dyrektora (kierownictwa) szkoły.

Jeżeli chodzi o wyznanie, to zasadniczo do drużyny jest przyjmowana młodzież wyznań chrześcijańskich. Jednostki należące do innych wyznań mogą być przyjęte do drużyny, o ile opierają swe postępowanie na zasadach etyki chrześcijańskiej i o ile ich rodzice zgadzają się na wychowanie ich w tym samym duchu.

Członkowie drużyny mają prawo korzystania z urządzeń Związku Harcerstwa Polskiego, noszenia mundurów i odpowiednich oznak harcerskich oraz brania udziału w życiu organizacji. Ich obowiązkiem jest przestrzeganie prawa harcerskiego, dbanie o godność drużyny i Związku Harcerstwa Polskiego oraz munduru harcerskiego, branie udziału w pracach zastępu i drużyny, stosowanie się do przepisów i regulaminów harcerskich, a także płacenie składek.

Drużynowy i Inni funkcyjni :

Na czele drużyny stoi drużynowy, którym może być chłopiec wzgl. dziewczyna powyżej 16 lat lub osoba pełnoletnia. Drużynowym powinien być właściwie instruktor, może jednak z braku takiego być nim harcerz po próbie na drużynowego lub członek współdziałający tj. członek koła przyjaciół harcerstwa (nie harcerz) po próbie na drużynowego. W wypadku, kiedy drużynowym jest członek współdziałający nie będący abstynentem, przed objęciem drużyny składa na ręce hufcowego deklarację o powstrzymaniu się od używania alkoholu i tytoniu w czasie zajęć harcerskich.

Drużynowego mianuje i zwalnia Komendant Chorągwi. Przed objęciem drużyny składa drużynowy na ręce hufcowego na piśmie deklarację, w której zobowiązuje się : a) dołożyć wszelkich starań, by powierzona mu młodzież wychowywał w myśl ideologii harcerskiej, opartej na Przysiężeniu i Prawie Harcerskim, b) stale czuwać nad zdrowiem fizycznym i moralnym powierzonej sobie młodzieży, c) prowadzić pracę w drużynie według uzgodnionego z hufcowym planu, d) wypełniać w terminie wszystkie obowiązki organizacyjne, e) czuwać nad majątkiem drużyny, f) dokształcać się, dołożyć starań celem przygotowania następcy dla zachowania ciągłości pracy w drużynie, g) nie opuścić drużyny przed zwolnieniem go z tego obowiązku przez władze harcerskie.

Oprócz wyżej podanych obowiązków, które przez podpisanie deklaracji drużynowy bierze na siebie, posiada on także pewne prawa. Do nich należą: a) przyjmowanie do drużyny członków, b) zwalnianie z drużyny członków bez przyrzeczenia harcerskiego, c) przeprowadzenie próby na najniższy stopień harcerski (młodzika), d) reprezentowanie drużyny na zewnątrz, e) mianowanie swoich pomocników, f) zarządzanie majątkiem drużyny zgodnie ze specjalnymi instrukcjami, g) udzielanie nagród i pochwał, wyznaczanie kar, h) dopuszczanie członków drużyny do przyrzeczenia harcerskiego, i) występowanie do hufcowego z wnioskiem o zwolnienie członków po przyrzeczeniu z Organizacji.

Do pomocy w pracy drużynowy posiada różnych funkcyjnych, których sam mianuje. Pierwszym z nich jest przyboczny tj. pomocnik i zastępca drużynowego. Poza przybocznym istnieją w drużynie inni funkcyjni, jak sekretarz, skarbnik, kronikarz, bibliotekarz i zastępowi. Wszyscy oni wchodzi w skład tzw. rady drużyny, która jest organem doradczym drużynowego. Rada drużyny współdziała z drużynowym przy układaniu i wykonaniu programu pracy, omawia wyniki pracy, wypowiada się co do przyjęcia i usunięcia członka, udzielania pochwał i kar, zawieszania członków drużyny itp. Radę drużyny zwołuje drużynowy w zasadzie raz na miesiąc.

Podział drużyny.

Drużyna harcerska dzieli się na tzw. zastępy tj. zespoły liczące 8—12 członków, zwyczajnie rówieśników, pod stałym kierownictwem chłopca, zwanego zastępowym. Zastępowy wybija się w zastępie na ozoło, przewodzi mu dzięki swym cechom i zdolnościom, staje na jego czele w czasie zabaw i wycieczek wydaje mu rozkazy. Zastępowy jest dobierany bądź przez dokonanie wyboru przez członków zastępu, bądź też przez drużynowego.

Organizowanie harcerzy w zastępy jest podstawową formą pracy harcerskiej. Nazywamy to systemem zastępowym. System zastępowy jest podstawą wychowania harcerskiego.

Praca drużyny.

Cała praca wychowawcza drużyny odbywa się na tzw. zbiórkach, tj. zajęciach różnego rodzaju całej drużyny i jej części, zwanych zastępami. Zbiórki zastępów odbywają się pod przewodnictwem zastępowych przynajmniej raz w tygodniu. Na nich realizują zastępy swój program uzgodniony z programem drużyny. Zbiórki drużyn odbywają się pod przewodnictwem drużynowego w rzadszych odstępach czasu.

Zawieszenie i rozwiązanie drużyny.

Zawiesić drużynę w działalności mogą tylko władze harcerskie. Hufcowy ma prawo zawieszenia drużyny. Rozwiązać drużynę może tylko Komendant Chorągwi. Nastąpić to może z powodu: a) nieprzejawiania żadnej działalności, b) stałego obniżania poziomu pracy, c) popełnienia przez całą drużynę lub większość jej członków czynu rażąco sprzecznego z ideologią harcerską lub Statutem Z. H. P., d) w innych wypadkach niezależnych od drużyny, jak np. zlikwidowanie szkoły, przy której drużyna istnieje. Rozwiązanie może nastąpić na wniosek hufcowego lub na życzenie szkoły.

Opieka nad drużyną.

Opiekę nad drużyną z ramienia szkoły sprawuje opiekun harcerstwa, którego wyznacza Rada Pedagogiczna lub dyrekcja (kierownictwo). Zakres czynności opiekuna określa specjalna instrukcja Ministerstwa Oświaty (W. R. i O. P.). Oprócz opiekuna opiekę nad drużyną wzgl. całym harcerstwem danej szkoły może sprawować także specjalnie zorganizowane Koło Przyjaciół Harcerstwa. Działalność Koła Przyjaciół Harcerstwa określa specjalny regulamin.

Część III — (Różne)

Księgarnia Stefana Kamińskiego

w Krakowie, ul. Floriańska 13, Krakowska 18 i Podwale 6.

ma na składzie ścienną „Fizyczną Mapę Ziemi“ w sześciu kolorach, uzupełnioną profilami, w opracowaniu Dr Wojciecha Walczaka.

Wymiary mapy 82 × 112, papier bezdrzewny, ofsetowy. Cena 350 zł.

(Opinia Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego: „Mapa ta może być pożyteczną dla szkół pomocą“.

Prof. Dr Eug. Romer: „Mapa W. Walczaka nie ustępuje pod żadnym względem licznym próbom i usiłowaniom szybkiego rozwiązania dokuczliwego braku mapy w szkole polskiej...“

Walczak rysuje dobrze i precyzyjnie...“

Unieważnione dokumenty:

Unieważniam następujące zgubione (względnie skradzione) dokumenty: Świadectwo dojrzałości wraz z duplikatem, 2 metryki urodzenia, dekret nominacyjny na nauczyciela szkoły powszechnej i świadectwo lekarskie. Stefania Kołodziej, nauczycielka w Futomie, p. Białowa.

CENTRALNA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO RZESZOWSKIEGO

RZESZÓW — UL. LANGIEWICZA 4. —

Zawiera prócz dzieł pedagogicznych wybór nowszych książek naukowych z różnych dziedzin wiedzy.
Dostępna dla nauczycieli wszelkich typów szkół.

Mickiewicz A. — Grażyna. Opr. Dr. Stefan Papée. Str. 58	24.—
Pan Tadeusz. Wstęp i komentarz opr. Prof. St. Pigoń	w druku
Niemcewicz J. U. — Powrót pęta. Opr. Dr. Stefan Papée	60.—
Słowacki J. — Anelli. Opr. Dr. Irena Turowska-Bar	VIII. „
Rogoszówna Z. — Jak to było w Krakowie. Str. 14	25.—
Szymonowicz — Żeńcy. Opr. Dr. Stefan Papée	20.—
Ujejski K. — Maraton. (Z życiorysem autora). Str. 24	16.—

Literatura piękna:

Kossak-Szczucka Z. — Legańskie pole	XI. „	
Kurek Jalu — Janosik. 2 tomy. Str. 523+684		900.—
Malewska H. — Wiosna grecka	VIII. „	
Seymour-Tulasiewicz L. — Dag córka Kasi. Str. 466		540.—
Skierski Z. — Sztuka umierania. Str. 188		160.—
Sturowiejska-Morstinowa Z. — Kabała historii	IX. „	
Zukrowski W. — Porwanie w Tiutiurlistanie. Ilustr. A. Marczyński		350.—

Uwaga: Rzymskie cyfry oznaczają miesiąc w którym dana książka się ukaże.

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych

zawiadamiają uprzejmie, że ukazały się już w druku następujące wydawnictwa dotyczące organizacji szkolnictwa i ruchu oświatowego:

1. *Księga Ogólnopolskiego Zjazdu Oświatowego w Łodzi w czerwcu 1945 r.* Jest to książka omawiająca podstawowe zagadnienia dotyczące szkolnictwa oraz zasadnicze myśli reformy ustroju szkolnego. Cena papier bezdrzewny 150,— zł, drzewny 95,— zł.
2. *Państwowe Komisje Weryfikacyjno-Kwalifikacyjne. Cele i zadania.* Broszura omawiająca i regulująca sprawy wykształcenia w zakresie dopuszczenia do studiów w szkołach wyższych kandydatów z okresu tajnego nauczania nieposiadających odpowiednich dokumentów. Cena 10,— zł.
3. *Wycech Cz. — Podstawowe zagadnienia pracy społeczno-wychowawczej szkół — referat ob. Ministra Oświaty wygłoszony w dniu 14. II. 46 r. na Zjeździe Pedagogicznym Z. N. P. w Łodzi.* Cena 18 zł.
4. *Kormanowa Ż. — Reforma szkolnictwa w Anglii i w Francji — przyczynek do sprawy reformy szkolnictwa w Polsce.* Cena 28 zł.
5. *Pamięci Witolda Wyspiańskiego 4. X. 1886—30. XI. 1945.* Broszura poświęcona pamięci pierwszego po wyzwoleniu Polski kuratora O. S. w Krakowie, który posiada olbrzymie zasługi jako Polak, nauczyciel i społecznik. Cena 24,— zł.
6. *Nowa Szkoła Nr. 3/1946 r.* — kolejny numer miesięcznika, omawiającego sprawy bieżące i zagadnienia z życia szkoły. Cena 20,— zł.

Cena Nr 8 Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie wynosi 35,— zł.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne za tekstem 3 zł za wyraz petitowy. — Ogłoszenia zwykłe za tekstem: Za całą stronicę 3000 zł, — za 12 str. 1500 zł., — za 14 str. 900 zł., — za 110 str. 600 zł.

Konto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Rzeszowa Nr 701 Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorium Okr. Rzeszowskiego lub w Kuratorium w Adm. Dziennika Urzędowego.

ADRES Redakcji i Administracji: Kuratorium Okr. Szkolnego Rzeszowskiego w Rzeszowie, ul. Unii Lubelskiej 6

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie.